

Vlaams
Parlement

vergadering **C184 – FIN14**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 29 maart 2011

INHOUD

Interpellatie van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de grote betaalachterstand van de Vlaamse overheid eind 2010 - 127 (2010-2011)	3
Met redenen omklede motie	9
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de digitale aanslagbiljetten - 1644 (2010-2011)	10
Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de analyse van de Hoge Raad van Financiën en de gevolgen voor de Vlaamse (meerjaren)begroting - 1678 (2010-2011)	11
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het akkoord tussen VLABEL en de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders over de inning van achterstallige belastingen - 1685 (2010-2011)	20

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy**Interpellatie van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de grote betaalachterstand van de Vlaamse overheid eind 2010 - 127 (2010-2011)**

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: In de loop van 2010 werden er bij de Vlaamse overheid betaalproblemen bekend. Bij het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) was er eind september 2010 een betalingsachterstand van tientallen miljoenen euro als gevolg van besparingen op het O&O-budget (onderzoek en ontwikkeling). Toegekende en beloofde bedragen konden niet worden uitbetaald aan bedrijven en onderzoeksinstellingen.

In november 2010 heeft het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGIO) laten weten dat het jaarbudget voor 2010 was opgebruikt en dat er onvoldoende middelen waren voor de betaling van facturen van infrastructuurwerken die door de scholen in 2010 werden ingediend. Via de krant De Standaard vernamen we dat de decemberschijf voor de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) niet werd uitbetaald aan de universiteiten wegens een gebrek aan middelen. Minister Smet bevestigde dit in antwoord op mijn schriftelijke vraag van 12 januari.

Deze betaalproblemen leken erop te wijzen dat de Vlaamse overheid haar betaalverplichtingen niet tijdig kan nakomen. In een schriftelijke vraag van 24 januari heb ik alle ministers van de Vlaamse Regering bevestigd over de betaalachterstanden bij de departementen, instellingen, agentschappen enzovoort die ressorteren onder hun respectieve bevoegdheden. Uit het gecoördineerde antwoord dat werd verstrekt door minister Muyters, bleek dat de Vlaamse overheid op 31 december een betaalachterstand had van bijna 130 miljoen euro. Het betreft enerzijds het laattijdig uitbetalen van beloofde steun zoals bij het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en bij Flanders Investment & Trade (F.I.T.), en anderzijds het niet tijdig betalen van facturen aan leveranciers van goederen en diensten aan de Vlaamse overheid. De voornaamste reden voor de betaalproblemen is het tekort aan ordonnanceringskredieten, dat in sommige gevallen reeds sinds de zomer heeft geleid tot een staking van betaling.

Deze betaalproblemen hebben zeer nadelige gevolgen. Ze tasten de geloofwaardigheid van de overheid aan. Bovendien dreigt de Vlaamse overheid hiermee bedrijven in liquiditeitsproblemen te brengen. Uit het antwoord blijkt trouwens dat de grote betaalachterstand aanleiding zal geven tot aanzienlijke bedragen aan verwijlinteressen, waardoor de rekening wordt doorgeschoven naar 2011 en komende jaren.

Minister, hoe evalueert u het totaalbedrag aan achterstallige betalingen op datum van 31 december? Welke elementen liggen volgens u aan de basis van de aanzienlijke betaalachterstand?

Uit het gecoördineerde antwoord blijkt dat de Vlaamse overheid – op het moment van het verstrekken van het antwoord – nog door geen enkele tegenpartij in gebreke werd gesteld. Sommige ministers gaven in hun antwoord aan dat de betaalachterstand begin 2011 was weggewerkt, andere ministers stelden echter dat het wegwerken van de achterstand pas in de komende maanden zou kunnen gebeuren. Dit houdt dus in dat sommige partijen nog enkele maanden langer op hun betaling zullen moeten wachten. Werd – sinds het verstrekken van het antwoord – de Vlaamse overheid ondertussen in gebreke gesteld door gedupeerde partijen, bedrijven, onderzoeksinstellingen enzovoort?

De SERV publiceerde op 19 januari 2011 het evaluatierapport over de Vlaamse begroting 2011. Langs de uitgavenzijde ziet de SERV twee grote risicofactoren. Het betreft enerzijds de inschatting van de onderbenutting en anderzijds de inschatting van de betalingskalender.

Hiermee doelt de SERV op de inschatting van de betaalverplichtingen die voortvloeien uit de verbintenissen die in het verleden werden aangegaan.

Over dit laatste aspect stelt de SERV: “Daarnaast is het ook mogelijk dat de begroting onvoldoende kredieten voorziet. Het probleem situeert zich vooral bij subsidiebeloftes die in het verleden gedaan werden maar waarbij er een zeker tijdsverloop is tussen deze belofte en de effectieve betaling. Zo werd de regering in het najaar 2010 verrast doordat er onvoldoende kredieten ingeschreven waren in de begroting om tegemoet te komen aan eerder gedane beloftes om subsidies toe te kennen voor scholenbouw.

Het is echter zeer moeilijk in te schatten of er voldoende kredieten ingeschreven zijn in de begroting 2011 om aan alle verplichtingen te voldoen. Enerzijds blijkt het niet altijd mogelijk voor de instellingen en departementen om een correcte inschatting te maken van de betalingskalender. Anderzijds bevatten de begrotingsdocumenten geen informatie over de kredieten die de departementen en instellingen gevraagd hebben. Het zou dus kunnen dat de kredieten die ingeschreven zijn in de begroting lager zijn dan wat de administratie verwacht te zullen moeten betalen. Dit is volgens de SERV de belangrijkste risicofactor voor de Vlaamse begroting 2011 en zal bij de begrotingscontrole in ieder geval opnieuw geëvalueerd moeten worden.”

Hoe evalueert u de opmerkingen van de SERV met betrekking tot de betalingskalender voor 2011? Volgt u de stelling van de SERV? Wat is de stand van zaken? Zijn er op heden aanwijzingen van mogelijke betaalproblemen in de loop van 2011?

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 27 januari geeft u aan dat het vermijden van betaalttekorten in 2011 voor u een middelenverbintenis is. Wat houdt uw engagement in met betrekking tot het vermijden van betaalttekorten? Zijn betaalttekorten eind 2011 aanvaardbaar?

Welke maatregelen zult u nemen om een herhaling van dergelijke betaalproblematiek in de toekomst te vermijden?

Ondertussen is tot mijn eigen verbazing in de pers een kleine controverse ontstaan over die cijfers, die volgens mij uit een zeer onverdachte bron komen, namelijk het kabinet-Muyters. Het gaat over twee posten: het tekort van 54 miljoen euro bij het IWT en de 8.715.000 euro aan BOF-middelen.

Minister, misschien heeft het niet heel veel zin om hierover nog verder in discussie te gaan, omdat ik vrees dat we in een welles-nietesspelletje terechtkomen. U moet uw argumenten ook maar op tafel leggen, maar voor de correctheid van het debat wil ik toch in het kort samenvatten waarom ik tot die conclusie ben gekomen. Volgens u werd dat bedrag in 2010 reeds in betaling gezet en betreft het geen betaalachterstand. Ik heb het dan over die 54 miljoen euro betaalachterstand bij het IWT. Ik vind dat een vreemd antwoord of vreemde reactie, omdat deelvraag één van mijn schriftelijke vraag als volgt luidde: “Waren er de dato 31 december 2010 betaalttekorten bij instellingen, bij agentschappen – IVA, EVA en andere – op uitgavenposten in de reguliere begroting die ressorteren onder de bevoegdheden van de minister?”

Voor het beleidsdomein Wetenschap en Innovatie werd in het door u gecoördineerde antwoord verwezen naar het antwoord van minister Lieten op mijn schriftelijke vraag van 11 januari 2011. Minister Lieten stelt in het antwoord met betrekking tot het betaalttekort in 2010 bij het IWT: “Het totaal aan projectsteun dat omwille van onvoldoende begrotingskredieten eind 2010 in wacht werd geplaatst, bedroeg 53.843.232 euro.” Dat laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Minister Lieten gaf dus zelf aan dat er eind 2010 een betaalttekort van 54 miljoen euro was.

Bovendien heb ik minister Lieten hierover op 3 maart geïnterpelleerd. Ze heeft dit betaalttekort niet ontkend. Ze heeft haar schriftelijk antwoord bevestigd, namelijk dat die achterstand er eind 2010 wel degelijk was, maar, tot grote vreugde van de leden van de

commissie Wetenschap en Innovatie, dat die achterstand van 2010 ondertussen was weg-gewerkt. Minister Lieten had in het schriftelijk antwoord gesteld: “Doordat eind 2010 nog 54 miljoen aan het IWT werd toegekend, was in principe eind 2010 alle betaalachterstand weg-gewerkt. De uitgestelde betalingen werden in de eerste weken van 2011 doorgevoerd.”

De achterstand is dus ondertussen weg, maar de rechthebbende ondernemingen en de onderzoeksinstellingen waren op 31 december nog steeds niet betaald. Sommige ervan, met name de onderzoeksinstellingen, moesten dus negen maanden wachten op toegezegde steun. Vandaar dat het me wel correct leek om dat hieraan toe te voegen. Overigens, en ik stel ze als bijvraag, is het mij in elk geval op begrotingsvlak niet duidelijk waar die 54 miljoen euro plots vandaag komt.

Over de 8.715.000 euro voor de bijzondere onderzoeksfondsen zegt u eigenlijk dat er geen subsidiebesluit is. Door gebrek aan middelen werd de decemberschijf aan de bijzondere onderzoeksfondsen niet uitbetaald in 2010. Uit het antwoord van minister Smet op mijn schriftelijke vraag bleek dat het om 8.715.000 euro gaat die niet werd uitbetaald. Om een voorbeeld te geven, bij de K.U.Leuven gaat het om 3,76 miljoen euro.

Volgens u is dat eigenlijk geen betaalachterstand. Daarin hebt u natuurlijk ten dele gelijk. Het verschil met de overige bedragen is dat dat BOF-bedrag gewoon werd geschrappt, terwijl de andere tekorten, bij het IWT, bij het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, bij het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) enzovoort, in de toekomst zullen weg-gewerkt worden of reeds weg-gewerkt zijn met middelen uit de begroting.

U zegt dat er ter zake geen engagement werd aangegaan en dat er geen subsidiebesluit werd ondertekend. Volgens mij klopt dat niet. Er is namelijk het Universiteitsdecreet, dat bepaalt dat er binnen elke universiteit een Bijzonder Onderzoeksfonds wordt opgericht, waarvan de middelen bestemd zijn voor de bevordering van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Die BOF-fondsen worden gespijsd door een subsidie van de Vlaamse overheid. Deze middelen worden in principe maandelijks uitbetaald aan de universiteiten.

Dan is er natuurlijk ook nog het advies van de juridische dienst van het Vlaams Parlement.

De voorzitter: Mijnheer Vereeck, u hebt een interpellatieverzoek ingediend. U begint nu over een totaal ander thema, u geeft cijfers en getallen. We kunnen niet verifiëren wat de minister al heeft geantwoord in de commissie Wetenschap en Innovatie. Er zijn verschillende vragen over gesteld. Als u een interpellatie houdt, moet u zich houden aan het verzoek, en geen nieuwe elementen toevoegen. De minister wordt niet geacht gecoördineerd met minister Lieten op al die vragen te kunnen antwoorden. U houdt zich niet aan wat is afgesproken.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik dank u voor uw opmerking, maar ik ben het niet met u eens.

De voorzitter: Ik ben ook voorzitter van de commissie om ervoor te zorgen dat men zich houdt aan de vraag. U verwacht van de minister een antwoord. Hij geeft een antwoord op vragen die u hebt gesteld, maar niet op vragen waarop een andere minister in een andere commissie al verscheidene keren op heeft geantwoord. U betwist die nu en probeert ze nu voor te leggen aan minister Muyters, die niet voorbereid was op dat soort zaken. U bent vrij om te zeggen wat u wilt, maar ik zou toch willen vragen u te houden aan de vraag.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, indien dat zo zou zijn, zou ik u volmondig gelijk geven. Het punt is echter dat dit al bediscussieerd is. Ik denk niet dat ik de minister onverwacht probeer te pakken met cijfers. Hij heeft al gereageerd op die cijfers. Ofwel voeren we die discussie zo meteen bij de repliek. Want er is wat discussie over die 130 miljoen euro, die ik in mijn interpellatie naar voren breng. Ik wilde de argumenten alleen meteen naar voren brengen bij het begin, zodat we de discussie al wat verder konden voeren.

Ik rond af, voorzitter. Nogmaals, de discussie over de 54 miljoen euro en de 8,7 miljoen euro is door de minister gevoerd. Ik denk dat hij wel weet waarover ik het heb en dat hij zijn

argumentatie en cijfers wel heeft. Hij kan misschien aanduiden waar precies de knoop zit in deze discussie.

Ik wil de minister meedelen waarom ik de 8 miljoen euro wel reken bij de betalingsachterstand. Dat heeft te maken met een advies van de juridische dienst van het Vlaams Parlement, dat u waarschijnlijk wel kent. Ik citeer: “Op grond van artikel 5 van het BOF-besluit hebben de universiteiten jaarlijks recht op BOF-subsidies voor het volledige bedrag dat daarvoor is vastgelegd in de begroting (en dat op zijn beurt gebaseerd zou moeten zijn op het bedrag dat in het BOF-besluit vastgelegd is voor het begrotingsjaar 2008). Deze bepaling vormt de juridische grondslag op basis waarvan de universiteiten de uitbetaling van de BOF-middelen kunnen vorderen. De Regering is niet gerechtigd om een deel van de middelen die vastgelegd zijn voor de Bijzondere Onderzoeksfondsen in te houden.”

Nogmaals, we riskeren in de discussie over de cijfers een welles-nietesspelletje, maar u begrijpt dat met dit advies ik niet anders kan dan concluderen dat de schrapping van de BOF-schijf nog erger is dan een loutere betaalachterstand waarbij het alleen maar gaat om het laattijdig honoreren. Hier gaat het om het verzaken aan engagementen. Ik heb dat dus gerekend bij de totaliteit van de betaalachterstand en de wanbetalingen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik sluit me aan bij de interpellatie van de heer Vereeck, want het is absoluut nodig dat de Vlaamse Regering duidelijkheid schept over deze zaak. Ik weet dat we niet naar interferenties tussen de verschillende commissies moeten gaan, maar het is heel belangrijk dat een regering coherent antwoordt. Betaalachterstanden zijn vervelend en voor de geloofwaardigheid van de overheid is het goed dat de rekeningen op tijd worden betaald. Het is een kwestie van het goede voorbeeld te geven.

Minister, ik wil u oproepen om hieromtrent duidelijkheid te verschaffen. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering in dezen? Kunt u aantonen dat wat andere ministers zeggen over hun specifiek domein, coherent is met het verhaal dat door u wordt verteld?

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Naar aanleiding van de begrotingsbespreking hebben we al duidelijk gesteld dat het niet kan dat we betalingsachterstanden oplopen en ook dat er in voldoende betaalmiddelen moet worden voorzien in de begroting. Ik ga er wel van uit dat als je de begroting samenstelt, je alleen maar kunt vertrekken van de noodzakelijke gegevens. Ik vind dat de verantwoordelijkheden ook bij de agentschappen liggen, die duidelijk moeten aangeven wat de noodwendige betaalkredieten zijn waarover ze moeten beschikken het volgende jaar. Dat is het enige dat de begrotingsminister kan inschrijven. De minister kan niet in de plaats treden van bepaalde agentschappen. Blijkbaar maken bepaalde agentschappen fouten bij het inschatten van hun eigen betaalbehoeften, want anders zouden we niet voor dergelijke problemen komen te staan.

Het is ook de verantwoordelijkheid van de minister van Begroting om ervoor te zorgen dat er voldoende betaalkredieten zijn en niet van de andere ministers. Het gaat over beslist beleid. De regering mag daarin niet tekortschieten. Maar nogmaals, je kunt de regering alleen maar vatten op basis van het feit of ze de gegevens waarover ze beschikte, in haar begroting ingeschreven heeft of niet. Voor andere dingen liggen de verantwoordelijkheden elders.

De BOF-middelen zijn een andere discussie. Ik wil best meegaan in een discussie over de BOF-middelen, maar dat zijn geen directe betaalkredieten. Die twee mag je niet met elkaar vermengen. Het is een andere vraag of het kan dat een minister bepaalde BOF-middelen niet uitbetaalt, en op welke juridische basis hij of zij daarover kan beslissen.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, er zijn twee aspecten: enerzijds het beleidsmatige en anderzijds het puur materiële.

Vanuit onze fractie hebben we al een paar keer gewaarschuwd, zowel bij de initiële begroting 2010 als bij de initiële begroting 2011, dat we merken dat ingevolge bepaalde beleidskeuzes, om maar het departement Onroerend Erfgoed te noemen, de beleidskredieten substantieel hoger liggen dan de betaalkredieten. Daardoor is het mijn bescheiden pronostiek dat we elkaar eens zullen tegenkomen met de vaststelling dat men facturen niet zal kunnen betalen. Dat is een structurele onderschatting van de betaalkredieten, maar zoals eenieder weet, wordt de begroting ESR-matig geëvalueerd in de betaalkredieten. Het is natuurlijk handig om het beleidskrediet op peil te houden maar de betaalkredieten wat te verminderen om aan de ESR-doelstellingen te voldoen, maar op een goeie dag loopt dat mis. Die waarschuwing hebben we al een paar keer geuit.

Een tweede vraag die ik wil toevoegen, op gevaar van onontvankelijkheid, is dat ik verneem dat er blijkbaar heel wat materiële problemen zijn bij sommige agentschappen en andere overheidsinstanties om de facturen tijdig en correct in te voeren in het systeem. Als je meer dan vier weken nodig hebt om een factuur in te voeren, dreig je ab initio te laat te zijn met de betalingen, wat niets te maken heeft met de begrotingstoestand. Ik heb daar schriftelijke vragen over gesteld. De vraag is om het eens te bekijken met de accounting.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, er is vanmorgen nog een beleidsraad geweest met het departement en verschillende agentschappen. We hebben daar grafieken en statistieken over facturen gekregen. Ik zal het voor het antwoord van de schriftelijke vraag opnieuw navragen, maar men heeft mij niets gemeld over huidige problemen. In januari 2010 zou er een probleem geweest zijn dat in maart of april was opgelost. Daarna is de facturatie en de betaling vrij gelijk gelopen.

Op basis van de jaarrekeningen van de verschillende instellingen zoals ze aangeleverd worden bij en bewerkt worden door het intern verzelfstandigd agentschap (IVA) Centrale Accounting, is de betaalachterstand per 31 december vastgesteld op 66 miljoen euro. In het bedrag van 130 miljoen euro – u hebt het zelf in uw uitleg gesteld – hebt u, wat mij betreft, verkeerdelijk 54 miljoen euro van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) opgenomen. Het IWT heeft de uitgaven eind 2010 geboekt. Als de uitgave geboekt is, is voor mij de betaling voorbij. Ze is uit de begroting, en op dat moment is er dus geen achterstand meer.

Als u vindt dat er op het Bijzonder Onderzoeksfonds niet mocht worden bespaard en dat er decreten en uitvoeringsbesluiten zijn die maken dat dat niet kon en niet mocht, dan moet u met de bevoegde vakminister in discussie treden. Maar als er in overleg met de Vlaamse Regering 8 miljoen euro bespaard is, dan beschouw ik die 8 miljoen euro – of 8,7 miljoen euro zoals u zegt – effectief niet als betaalachterstand, want die keuze is binnen de Vlaamse Regering gemaakt op voorstel van de betrokken minister.

U vraagt naar de inschatting. Bij de budgetcontrole van 2010 hebben we op basis van de toen beschikbare informatie een zo correct mogelijke inschatting gemaakt van de benodigde betaalkredieten. Dat gebeurt uiteraard altijd bij alle entiteiten van de Vlaamse overheid. Bij de begrotingscontrole werd er door het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs 2 miljoen euro en bij het IWT 28,9 miljoen euro aan bijkomende betaalkredieten gevraagd, die ook ter beschikking werden gesteld, zodat we aan de bijkomende, vastgestelde betaalbehoeften zouden kunnen voldoen. Deze oefening gebeurt elk jaar opnieuw, zeker bij de budgetcontrole. Ook dit jaar is dat het geval.

Als ik het geheel bekijk, dan moet ik vaststellen dat bij de budgetcontrole 2010 het verschil tussen beleids- en betaalkredieten zelfs met 183,5 miljoen euro werd verminderd naar aanleiding van de begrotingscontrole 2010. Globaal kan ik niet anders dan vaststellen dat noch de administratie, noch de instellingen, noch de kabinetten de versnelde vraag naar betaalkredieten bij de begrotingscontrole 2010 correct hebben kunnen inschatten. Iedereen

moet dat naar godsvrucht en vermogen doen en blijkbaar is dat veel moeilijker dan het lijkt, want we hebben de betaalkredieten die gevraagd zijn, gegeven.

De evaluatie van de toegenomen druk op de betaalkredieten leert dat een groot deel van de verklaring voor de betaalproblemen ligt bij de aangegane engagementen uit de vorige legislatuur. De impliciete schuld van bijvoorbeeld het IWT is in de vorige legislatuur toegenomen met 140 miljoen euro. Bij AGION was dat 305 miljoen euro. In de periode eind 2005 tot eind 2009 gaat het over 2 miljard euro. De impliciete schuld die is aangegaan en de engagementen die zijn aangegaan, hebben uiteraard een repercussie op de nood aan betaalkredieten. Wij vangen die op omdat engagementen die aangegaan zijn, moeten worden uitgevoerd.

Er was een vraag naar de eventuele ingebrekestelling. Noch bij mijn kabinet, noch bij mijn administratie zijn er meldingen van enige ingebrekestelling.

Tot slot kan ik ook zeggen dat naar aanleiding van de huidige budgetcontrole en ook bij volgende begrotingsrondes, het absoluut mijn bedoeling is om toekomstige betaalproblemen te vermijden. Ik hoop dat alle collega's een goede inschatting maken van de benodigde betaalkredieten en dat de regering en zeker ik als minister van Financiën en Begroting de nodige betaalkredieten ter beschikking zullen stellen. De SERV zegt in het citaat dat u aanhaalt, dat een correcte inschatting van de noodzakelijke betaalkredieten een moeilijk gegeven is waaraan continu aandacht moet worden besteed zodat de nodige middelen zullen kunnen worden gehonoreerd. Ik zal in elk geval met de versnelling die we nog mogen verwachten voor de impliciete schuld uit het verleden, bij deze budgetcontrole rekening houden.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, of het nu 66 miljoen euro of 130 miljoen euro is, het blijft natuurlijk veel geld. Over die 54 miljoen euro zullen we het waarschijnlijk toch nooit eens zijn, maar de vakminister zelf zegt mij dat de betalingen te laat zijn. Het blijft om een betaalachterstand gaan. Het gaat om rekeningen die al veel eerder hadden moeten worden betaald. In sommige gevallen gaat het om een achterstand van negen maanden. Dat is wat ik heb gehoord.

De minister wil een gecoördineerd antwoord geven. In dat geval moet hij ook echt coördineren en de zaken naast elkaar leggen. Ik heb eigenlijk geen antwoord op mijn vragen gehoord. Misschien is de zaak technisch te moeilijk. We zijn het er echter allemaal over eens dat deze situatie onaanvaardbaar is. Dit brengt de geloofwaardigheid van de overheid in het gedrang. Bovendien kunnen bedrijven hierdoor liquiditeitsproblemen krijgen. Ik zie echter nergens een grondige analyse van wat er allemaal misloopt. Het blijft bij algemeenheden. Het is een moeilijk probleem en we moeten hier aandacht aan besteden. Volgens mij moet een antwoord iets technischer zijn en iets verder gaan dan het antwoord dat de minister net heeft gegeven. Op dat vlak blijf ik op mijn honger.

In het rapport van de SERV staat nochtans dat dit punt een van de twee belangrijkste risicofactoren voor de ontsporing van de Vlaamse begroting in 2011 vormt. Ik vind dan ook dat we gedetailleerd moeten weten waar de problematiek precies zit. Dit moet ons in staat stellen de gepaste tegenmaatregelen te nemen.

Er is een opvallend verschil in de manier waarop de verschillende departementen de betaalachterstand aanpakken. Bij het IWT is dit nog redelijk voortvarend gebeurd. De minister heeft 54 miljoen euro ter beschikking gesteld. Bij anderen is dit veel minder het geval.

Ik heb nog geen antwoord gekregen op de vraag hoe de minister de situatie voor 2011 inschat. Volgens hem is dit op dit ogenblik moeilijk en zal het tijdens de begrotingscontrole wel duidelijk worden. Een goede cashplanning van de departementen en de agentschappen moet het echter mogelijk maken hier meer zicht op te krijgen.

We weten dat de problemen van het IWT zich voor 2011 opnieuw opstapelen. Aangezien het agentschap dit weet, vind ik het bizar dat de bevoegde minister en de minister van Financiën

en Begroting niet op de hoogte zijn. Ik vraag me dan ook af welke maatregelen de minister wil treffen.

Ik zal het anders formuleren. Er moet een grondige analyse van de oorzaken komen. Nu blijft het vaag en moeilijk. De oplossingen moeten meer dan een middelenverbintenis inhouden. Een beter financieel management moet het mogelijk maken deze problematiek drastisch te reduceren.

Ik wil erop wijzen dat de federale overheid, die vijf jaar geleden nog een fikse uitbrander van UNIZO heeft gekregen, erin is geslaagd die problematiek te reduceren tot een fractie van wat ze binnen de Vlaamse overheid is. Destijds hebben die cijfers me verbaasd. Ondertussen is echter vooruitgang geboekt. Ik zou dan ook nog graag een concreter antwoord op mijn vierde en mijn vijfde vraag krijgen. Hoe schat de minister de huidige toestand in? Welke maatregelen wil de minister nemen? Ik apprecieer zijn intentieverklaring ten zeerste. Misschien kan hij ook nog wat concretere stappen vooruit zetten.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb al duidelijk gesteld dat we tijdens de begrotingscontrole opnieuw een inschatting van de betaalkredieten van elke instelling zullen krijgen. Volgens de heer Vereeck weet het IWT nu al het een en ander. Tenzij het IWT ten gevolge van een of andere verschijning met stomheid zou worden geslagen, zal het agentschap dit punt tijdens de begrotingscontrole naar voren kunnen brengen. We kennen de vragen. De inspanningen worden in betaalkredieten vertaald. Vorig jaar is 28,5 miljoen euro ter beschikking gesteld. Dit jaar zal dat opnieuw gebeuren. De resultaten van de gesprekken zullen tijdens de begrotingscontrole duidelijk worden.

Volgens de heer Vereeck is 66 miljoen euro veel geld. In het licht van een begroting van 23 miljard euro wil ik dat toch enigszins relativeren. Ik kijk in dit verband naar de verwijlntresten. Ik heb de exacte cijfers niet bij de hand. Ik heb ze hier echter vroeger al eens ter sprake gebracht. De verwijlntresten dalen ernstig. Dit is een indicatie van de mate waarin facturen tijdig worden betaald. We hebben een enorme inhaalbeweging gemaakt. Het gaat onder meer om een andere verrekening met Oracle Financials (OraFin) en om een geautomatiseerde facturering. Hierdoor betalen de verschillende departementen hun facturen beter en tijdiger dan in het verleden.

Ik wil die pluimen zeker niet allemaal op mijn eigen hoed steken. Dit proces is al een hele tijd geleden van start gegaan. Nu werpt het duidelijk zijn vruchten af. De verwijlntresten zijn in elk geval een goede indicator. Het is duidelijk dat we in de goede richting gaan. We zullen hieraan blijven werken.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorlopig wil de minister het probleem tijdens de begrotingscontrole oplossen. Blijkbaar liggen onder meer een hoger dan verwacht betaalaritme en een ongelukkige timing van de facturaties aan de bron. De hoofdreden blijft echter een gebrek aan betaalmiddelen. Op dat vlak kunnen we natuurlijk nog stappen vooruit zetten.

Ik noteer dat de verwijlntresten dalen. Verwijlntresten zijn inderdaad een goede indicator, alleen gaat het over de verwijlntresten van 2010. Laat ons dan wachten op de verwijlntresten van 2011 om goed te zien welke achterstanden er in 2010 zijn geweest.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Vereeck werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de digitale aanslagbiljetten - 1644 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Minister, mijn vraag om uitleg kan misschien wel een extra hulp bieden bij de gesprekken over de begrotingscontrole. Er zit misschien een vermindering van de kosten in, wat altijd handig meegenomen is.

Door het digitaal verzenden van facturen, besparen veel ondernemingen op verzendingskosten en andere aanmaakkosten van papieren facturen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar het succes van de Zoomit-databank en de Zoomit, gekoppeld aan internetbankieren. Aangezien de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) na de overname van de verkeersbelastingen meerdere relaties heeft met ondernemingen en gezinnen en er miljoenen aanslagbiljetten worden verzonden, zijn besparingen door digitalisering wenselijk.

Minister, hoeveel zullen de postverzendingskosten in 2011 bedragen voor VLABEL? Hoeveel bedragen de andere verzendingskosten? Waarom is er in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en VLABEL voor de periode 2011-2015 niets opgenomen om digitale verzending van aanslagbiljetten te bevorderen? Dat lijkt mij nochtans heel nuttig, gelet op de vermindering van de vaste kosten en de mogelijkheden die er op dit ogenblik zijn. U hebt bovendien de mogelijkheid om in de beheersovereenkomst een aantal nieuwe doelstellingen op te nemen, ook ten aanzien van het agentschap. Daar is er misschien sprake van een gemiste kans. Of zijn er nog mogelijkheden? Ik wacht uw antwoord af.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Smaers, dat laatste heeft vooral te maken met het feit dat ik graag beheersovereenkomsten afsluit over het resultaat en niet over de weg ernaartoe. Ik vraag in de beheersovereenkomst dat VLABEL efficiënt en effectief werkt, en wat betreft de weg om dat te realiseren, geef ik hun grote vrijheid. Dat geldt voor alle beheersovereenkomsten die ik heb afgesloten. Er staat inderdaad niets als dusdanig in de beheersovereenkomst, maar VLABEL is een dienst die goed werk levert. Zij onderzoeken op dit moment al de mogelijkheid van digitale verzending van aanslagbiljetten.

VLABEL is er zich duidelijk van bewust dat het digitaal verzenden van aanslagbiljetten de toekomst is. Dat levert winst op voor iedereen, zowel voor het individu, voor wie het gemakkelijker wordt, als wat betreft verzendingskosten en zo meer.

In het kader van de verkeersbelastingen is de Vlaamse Belastingdienst al gestart met een eerste praktijktest met een aantal leasingmaatschappijen. Die filosofie van digitale verzending van aanslagbiljetten is nu dus van toepassing op leasingmaatschappijen. VLABEL gaat nu na hoe andere grote spelers die daar vragende partij voor zijn, daar ook kunnen op inspelen.

Om de digitale verzending van aanslagbiljetten op grote schaal mogelijk te maken, wordt ook al onderzocht wat de beste manier is om die biljetten op een beveiligde en kostenbesparende manier te verzenden.

Ik wil hierbij nog vermelden dat de Vlaamse Belastingdienst, in tegenstelling tot wat er vroeger bij de federale overheid gebeurde, voor de niet-geautomatiseerde verkeersbelasting, die vanaf 1 januari effectief is overgeheveld, de voertuigen van eenzelfde belastingplichtige worden gegroepeerd op één aanslagbiljet. Vroeger kreeg je een aanslagbiljet per nummerplaat, nu komen bijvoorbeeld van een transportfirma of een distributiebedrijf alle wagens en vrachtwagens op één aanslagbiljet. Dat brengt op zich al heel wat minder aanslagbiljetten en verzendingskosten met zich mee. Dat gaat bovendien gepaard met één gestructureerde mededeling. Ook daar kunnen de administratieve kosten dus duidelijk verminderen.

VLABEL gaat zeer goed mee in die golf van digitale verzending, onderzoekt de mogelijkheden én past ze al op een verstandige manier toe, namelijk op een manier waarmee je snel resultaten kunt boeken.

U vroeg ook naar de kostprijs. Nu we de verkeersbelasting in eigen beheer hebben, is het aantal te verzenden documenten van VLABEL enorm toegenomen. Onze inschatting is dat er vanaf 2011 7.859.000 documenten per jaar zullen worden verstuurd. Voordien waren dat er nog maar 2.999.598. De postverzendingskosten voor 2011 worden geraamd op 4.153.000 euro. De drukkosten werden gebudgetteerd op 715.000 euro. De stap naar digitalisering kan voor heel wat van die bedragen een verlichting betekenen. VLABEL gaat daar op een zeer verstandige manier mee om.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: U zegt dat er een praktijktest wordt gehanteerd ten opzichte van de leasingmaatschappijen inzake de verkeersbelasting. We hebben ook nog andere belastingen. Zijn daar ook pilootprojecten op het vlak van digitalisering van de aanslagbiljetten? Hebt u een zicht op de gestage invoering van de digitalisering op alle domeinen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Een gedeelte van onze gewest- en gemeenschapsbelastingen wordt nog geïnd door de federale overheid, zoals de registratie- en successierechten. De onroerende voorheffing is Vlaams. De verkeersbelasting is een test om te zien hoe dat loopt. Dat lijkt me de meest efficiënte manier en de goede richting. We kunnen daarna zien hoe we dat in de toekomst kunnen uitbreiden. Dit is nog maar het begin, we zijn ermee bezig.

De heer Eric Van Rompuy: Dat zal straks nog ter sprake komen tijdens de hoorzitting over de gewestbelastingen. Digitalisering zal evident zijn. Dat moet voor alle burgers toegankelijk blijven. Dat zal straks wellicht ook aan de orde komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de analyse van de Hoge Raad van Financiën en de gevolgen voor de Vlaamse (meerjaren)begroting - 1678 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, dames en heren, enkele dagen geleden stelde de Hoge Raad van Financiën (HRF) opnieuw zijn rapport voor met een analyse van de financiële situatie en de budgettaire vooruitzichten op korte en middellange termijn. Het rapport is opgebouwd uit drie zeer interessante onderdelen: een, de stand van zaken van de jongste begrotingsevoluties 2009-2010 van de gezamenlijke overheden zowel Entiteit I als Entiteit II; twee, de budgettaire vooruitzichten en aanbevelingen op korte en lange termijn 2012-2015 rekening houdend met de recente macro-economische en -budgettaire gegevens; en drie, de budgettaire evaluatie van de afzonderlijk genomen deelgebieden tijdens de periode 2007-2011.

Met betrekking tot de evaluatie van de begrotingsresultaten stelt de HRF dat de verbetering van het vorderingssaldo met 1,4 procent van het bbp zich uitsluitend manifesteert bij Entiteit I, gekend als de federale overheid en de sociale zekerheid. Concreet betekent het dat Entiteit I haar begrotingspositie aanzienlijk heeft verbeterd: een tekort van 5 procent bbp in 2009 werd teruggedrongen tot -3,4 procent in 2010, daar waar het Stabiliteitsprogramma in -3,8 procent voorzag. Bij Entiteit II, de gemeenschappen, gewesten en lokale overheden, zijn de

vooropgezette doelstellingen niet bereikt. In plaats van een verbetering van 0,2 procent zoals voorzien in het Stabiliteitsprogramma kon het tekort worden gestabiliseerd. Dat is al een verbetering en versterking. De oorzaak is hier dat de verwachte verslechtering van het globale saldo van de lokale overheden niet door de gemeenschappen en gewesten kon worden gecompenseerd.

Met betrekking tot de herraaming van het begrotingstraject en de aanbevelingen is de reële situatie minder rooskleurig dan wat de cijfers zouden kunnen doen vermoeden. De lichte verbetering van de budgettaire resultaten 2010 is – dixit de afdeling van de HRF – integraal het gevolg van de beter dan verwachte conjunctuur. Gezien de gunstige evolutie van de meerjarige conjunctuur wordt dan ook voorgesteld de verbetering van het vorderingssaldo door te trekken en te consolideren naar de jaren 2011-2015. Concreet betekent het dat de jaarlijkse ‘tekort-doelstellingen’ naar beneden moeten, zijnde nog 0,4 procent van het bbp in 2011 en 0,2 procent van het bbp in 2012 en de daaropvolgende jaren. Dat is met andere woorden een duidelijke waarschuwing om niet te verglijden in consumptiefederalisme.

Toegepast op de periode 2011-2012 betekent dit, met – vanzelfsprekend – het behoud van de verdeelsleutel 65/35 procent, een neerwaartse herziening van het tekort voor Entiteit I met 0,4 procent in 2011 en 0,2 procent in 2012, en het behoud van de voorziene doelstellingen voor Entiteit II.

Ook voor de daaropvolgende periode 2013-2015 wordt voorgesteld de bestaande verdeelsleutel te behouden, ook al heeft die – en dat is een beetje pervers aan het huidige mechanisme – een groeiende asymmetrie in de begrotingsdoelstellingen tot gevolg. Entiteit I moet in 2015 een tekort van 1 procent van het bbp behalen, terwijl Entiteit II een overschot van 1,2 procent van het bbp moet opbouwen. De oorzaak daarvan is bekend bij deze commissie, namelijk de toenemende vergrijzing die uiteraard vooral Entiteit I treft. Ik las in het rapport dat bijna 90 procent van de kosten van de vergrijzing ten laste vallen van Entiteit I. Daartegenover staat dat Entiteit II kan profiteren van een inhaalbeweging via de Financieringswet. Minister, dit wijst er nog maar eens op dat de huidige financieringsmechanismen en de bestaande begrotingsstructuren niet voldoende zijn aangepast aan de vergrijzingsgebonden uitgaven en aan de sterke globale saneringsinspanningen en de vermindering van de schuldgraad die – de 1/20-regel die nu goedgekeurd is door Europa – worden vereist door de nieuwe procedure van het Europese Semester.

Het zal geen toeval zijn dat de HRF op pagina 19 van zijn rapport een toelichtingskader zet over de versterking van de begrotingsdiscipline van de economische ‘governance’ in de EU. Die toelichting deed mij de wenkbrauwen fronsen. We zullen ook hier, in deze commissie, een heel andere dynamiek van begrotingsbesprekingen moeten ontwikkelen om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen. Misschien is het nu gepast, minister, om daar uw bedenkingen over te geven.

De HRF beveelt dan ook een budgettaire consolidatie aan gebaseerd op de verlaging van de groeivoet van de uitgaven waarbij uitgaven worden ontzien die een duurzame economische groei bevorderen. De trend van een hogere groei van uitgaven dan die van het bbp en de structurele daling van de investeringen moet volgens de HRF dan ook worden gestopt. De terugkeer naar het evenwicht moet bovendien passen binnen de EU 2020-strategie, dus gesteund op structurele hervormingen met het oog op hogere werkgelegenheid en hoger groeipotentieel van de economie. Dit betekent ook de invoering van nieuwe begrotingsregels. Het rapport wijst op de absolute noodzaak aan een grotere coördinatie tussen de verschillende overheidsniveaus.

Dit alles maakt duidelijk dat een duurzame sanering van de Belgische overheidsfinanciën niet mogelijk is zonder een ernstige herziening van de financieringsstromen en van het bestaande institutionele kader, gericht op een verhoogde responsabilisering van de verschillende overheidsniveaus. Alleen dat kan leiden tot een nieuw evenwicht.

Het zal menig lokaal mandataris interesseren dat het rapport erop wijst dat de rapportering van de financiële toestand van de lokale overheden moet worden verbeterd. Ik heb gemerkt dat u daartoe al initiatieven hebt genomen.

De HRF stelt ten slotte dat het essentieel is dat de groei van de uitgaven beperkt wordt tot het groeipotentieel van de gehele economie. In het rapport van de HRF werd tot slot een evaluatie gemaakt van de budgettaire situatie in Vlaanderen voor de periode 2007-2010, en hoe het verder moet richting 2015.

Minister, bent u het eens met de analyse van de HRF dat er zich in 2010 een gunstige evolutie heeft voorgedaan bij Entiteit I met 1,4 procent van het bbp en tegelijkertijd een lichte verslechtering voor Entiteit II? Wat is uw standpunt over deze evolutie? Of onderschrijft u deze analyse niet? Waarom heeft Vlaanderen, in tegenstelling tot Entiteit I, de extra middelen ten gevolge van de gunstige economische conjunctuur niet aangewend ter verbetering van het begrotingssaldo en de schuldafbouw en werd veeleer gekozen voor het maximaliseren van de uitgaven? Bent u het eens met de aanbevelingen van de HRF met betrekking tot de verlaging van de groeivoet van de uitgaven en met betrekking tot het stoppen van de structurele daling van de investeringen? Bent u het eens met de zienswijze van de HRF met betrekking tot de toenemende vergrijzingskost, waaraan we ongetwijfeld niet zullen ontsnappen, die vandaag ten laste vallen van Entiteit I, en de eraan gekoppelde aanbeveling dat alle entiteiten inspanningen zouden moeten doen inzake de financiering van die oplopende vergrijzingskost? Bent u bereid dit standpunt te verdedigen tijdens de komende besprekingen over het Belgische stabiliteitsprogramma, dat ingediend moet worden in het kader van het Europese Semester in april? Zo nee, waarom deelt u die analyse niet en hoe ziet u dan zelf de nieuwe aanpak? Bent u het eens met de cijfers van het Vlaams Agentschap voor Binnenlands Bestuur dat de Vlaamse gemeenten dit jaar geen tekort, maar een overschot van 267 miljoen euro zullen realiseren? Op welke manier kwamen deze berekeningen tot stand?

De voorzitter: Ik zou toch even willen ingaan op de laatste vraag. We hebben dat ook aan minister Bourgeois gevraagd in de commissie Binnenlandse Aangelegenheden. Dat is natuurlijk een groot probleem, omdat de federale overheid nog altijd verder heeft gewerkt met de cijfers van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR). Het rapport van de hoge raad gaat eigenlijk uit van een tekort voor de lokale besturen van 0,2 procent in 2011. Er zou toch wel een coördinatie tot stand gebracht moeten worden.

Ik had voorgesteld om de mensen van de hoge raad uit te nodigen om na te gaan hoe zij de berekeningen hebben gemaakt en de gegevens te confronteren met die van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Bij de regeling van de werkzaamheden kunnen we beslissen de hoge raad uit te nodigen om daarover klaarheid te scheppen.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik wilde eigenlijk eerst het antwoord van de minister afwachten. Met uw opmerking verplicht u me echter om mijn vraag nu al te stellen. Het klopt dat er, op zijn zachtst gezegd, een discussie is over de uitgangspunten. De minister-president heeft daarover een brief geschreven naar de federale premier. De vraag is of daar ondertussen een reactie op gekomen is. Want de trein van de besluitvorming gaat natuurlijk verder. Als die op het foute spoor zit, dan is het zaak zo snel mogelijk bij te sturen. Minister, is er op het schrijven van de Vlaamse Regering aan de federale overheid ondertussen een repliek gekomen?

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Ik wil alleen maar zeggen dat we al die cijfers hebben gekregen.

De voorzitter: Ja, in de commissie Binnenlandse Aangelegenheden, maar ze werden niet naast die van de hoge raad gelegd.

Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik ben eigenlijk blij met de vraag van de heer Van Mechelen. Het gaat natuurlijk om heel wat cijfers, maar zo krijg ik de kans om het rapport van de HRF hier en daar toch wat uit te klaren. U hebt natuurlijk gelijk dat volgens die analyse van de HRF de gezamenlijke overheid in 2010 ten opzichte van 2009 een verbetering van het vorderingssaldo voorlegt met 1,4 procent. Het gaat van -6 procent naar -4,6 procent. Voor Entiteit I gaat het om een verbetering van 1,6 procent, van -5 procent naar -3,4 procent. Bij Entiteit II is er een verslechtering ten opzichte van 2009 met 0,1 procent, namelijk van -1 procent naar -1,1 procent. En, mijnheer Van Mechelen, die cijfers lijken te suggereren dat de verbetering van het vorderingssaldo bijna uitsluitend dankzij Entiteit I is gerealiseerd.

Ik denk dat we die conclusie toch sterk moeten nuanceren, omdat de verbetering van de resultaten van Entiteit I slechts heel gedeeltelijk toe te schrijven zijn aan elementen die afhankelijk zijn van het begrotingsbeleid. Ik kom daar nog op terug. Het is dan aan u om een oordeel te vellen.

Op de pagina's 52-53 van het rapport met betrekking tot Entiteit I staat er: "Het leeuwendeel van de verbetering van het begrotingssaldo is te verklaren door de niet-verlenging van de ongunstige eenmalige verrichtingen (...)". In voetnoot 3 wordt er dan bij gezet wat die ongunstige eenmalige verrichtingen zijn. Ik veronderstel dat men het dan over het begrotingseffect heeft. Er wordt gesteld: "Bij de ontvangsten betreft het hoofdzakelijk de versnelling van de inkohiering bij de personenbelasting" – en die is goed voor 0,5 procent van het bbp – "en bij de uitgaven de terugstorting van in het verleden onrechtmatig geïnde belastingen op de gehuwde werklozen en op de vennootschappen die dividenden innen van buitenlandse filialen." Die is goed voor 0,4 procent.

De hoge raad stelt verder dat "de rentelasten met 0,2% van het bbp zijn gedaald door een grotendeels onverwachte verlaging van de impliciete rentevoet (...)". Hij stelt ook dat in 2010 de overdrachten, die in 2009 nog gebaseerd waren op te gunstige parameters, gecompenseerd werden. In 2010 werd dus het surplus van 2009 door Entiteit I via een afrekening teruggenomen. Het effect daarvan werd in 2010 op 0,4 procent van het bbp geraamd. U herinnert zich de discussie die we hier hebben gevoerd over het inzetten van het Egalisatiefonds en andere. In 2009 hadden we middelen gekregen waarvan we wisten dat we ze zouden moeten terugbetalen. Ten slotte schrijft de raad in het rapport dat de conjuncturele factoren het saldo van Entiteit I in belangrijke mate hebben beïnvloed. Het gaat om 0,2 procent van het bbp.

De verbetering van het vorderingssaldo van Entiteit I met 1,6 procent – wat de eerste indruk is – is met andere woorden niet gepaard gegaan met een structurele daling van de uitgaven. Het gaat hier met 0,9 procent over de ongunstige eenmalige verrichtingen; het gaat met 0,2 procent over de dalende rentelasten; het gaat met 0,4 procent over de afrekening van de Financieringswet door de te gunstige parameters in 2009; het gaat met 0,2 procent over conjuncturele factoren. Als ik dat allemaal optel, kom ik aan 1,7 procent.

Bij Entiteit II zien we eigenlijk net het omgekeerde verhaal. Ten opzichte van 2009 lijkt er een verslechtering te zijn met 0,1 procent. Het teveel dat in 2009 werd gestort, is bij de fiscale afrekening in 2010 al goed voor 0,4 procent van het bbp. U hebt gehoord dat het om een verslechtering met 0,1 procent gaat. Maar in 2010 is er een afrekening over de cijfers van 2009 met 0,4 procent.

Indien de Federale Regering in 2009 nog een correctie had aangebracht, dan was het resultaat in 2009 niet zo kunstmatig slechter geworden en kunstmatig beter in 2010 voor de Federale Regering, en omgekeerd voor Entiteit II.

Wat de vergelijking met de doelstellingen van het Stabiliteitsprogramma 2010 betreft, laat Entiteit I een positief verschil van 0,4 procent optekenen. De doelstelling was -3,8 procent en de realisatie -3,4 procent. Entiteit II lijkt het daarentegen 0,2 procent slechter lijkt te doen dan wat vooropgesteld was. De doelstelling was -0,9 procent en de realisatie -1,1 procent. Deze

zogenaamde mindere prestatie moet ik wat duiden. Die is volledig toe te schrijven aan de verschillen in de statistische behandeling van bepaalde verrichtingen van de deelgebieden tussen de budgettaire benadering in het samenwerkingsakkoord van 15 december 2009 en de budgettaire benadering van het INR. Concreet gaat het voor de Vlaamse Gemeenschap om de ontvangsten van 500 miljoen euro uit het Egalisatiefonds en voor het Waalse Gewest om de recurrente herkwalificering van kredietverleningen en van deelnemingen ten bedrage van 200 miljoen euro als ESR-aanrekenbare uitgaven. Beide statistische correcties vertegenwoordigen samen een effect van 0,2 procent van het bbp.

Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, wil ik duidelijk stellen dat de door de Vlaamse Regering vooropgestelde aanrekening in de overeenkomst tussen de Federale Regering en de gewestregeringen met betrekking tot het saneringsprogramma 2010 uitdrukkelijk wordt aanvaard. De filosofie van het Egalisatiefonds staat duidelijk in het samenwerkingsakkoord vermeld. Deze ontvangsten ten bedrage van 500 miljoen euro neutraliseren immers de verrekening tussen 2009 en 2010. Dit leidt tot een zekere verkleuring van de cijfers.

De tweede vraag van de heer Van Mechelen heeft betrekking op een tekort van 500 miljoen euro. Wat we meer ontvangen, kan voor schuldafbouw en dergelijke worden gebruikt. Wat deze doelstelling betreft, heeft de Vlaamse Regering de afspraken in het Vlaams regeerakkoord volledig uitgevoerd. Indien de ontvangsten minder gunstig waren geweest, hadden we de doelstelling ook niet aangepast. In die zin klopt het dat Vlaanderen de effecten van de gunstige economische conjunctuur voor bijkomende uitgaven heeft aangewend. Die uitgaven slaan echter in belangrijke mate op stijgende kosten bij een constant beleid. Uit de cijfers van de begrotingscontrole 2010 blijkt dat deze uitgaven 203 miljoen euro bedragen. Dit heeft in 2010 een impliciete schuld van 185 miljoen euro met zich meegebracht.

De derde vraag van de heer Van Mechelen betreft de aanbevelingen en de verlaging van de groeivoet en van de investeringen. Los van de vraag of ik het al dan niet eens ben met de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën, stel ik vast dat de Vlaamse Regering de bedoelde aanbevelingen eigenlijk in de praktijk al toepast. De besparingsoperaties van 2010 en 2011 hebben een verlaging van de groeivoet van de uitgaven bewerkstelligd. Bovendien heeft de Vlaamse Regering de investeringen en de uitgaven voor de sociaal meest behoeftigen bij die operaties steeds zo veel mogelijk gevrijwaard. De kredieten van het horizontaal programma Investerings, de som van alle investeringen op basis van de investeringscodes over de verschillende beleidsdomeinen heen, zijn in 2010, ten opzichte van 2009, bijvoorbeeld met 317 miljoen euro toegenomen.

Wat de inspanningen in het licht van de vergrijzing betreft, ben ik altijd een vurig verdediger van het Vlaams regeerakkoord geweest. We moeten tekorten afbouwen tot er vanaf 2011 een evenwicht is. Dit is nog steeds de doelstelling van de hele Vlaamse Regering. Bij haar aantreden heeft de Vlaamse Regering er echt een prioriteit van gemaakt de budgettaire toestand gezond te maken. Het lijkt erop dat we hierin zullen slagen. In welk scenario van de Hoge Raad van Financiën dit past, is op dit ogenblik eigenlijk niet van belang. De Vlaamse overheid zal echter niet aanvaarden dat ze, samen met de andere gewesten, moet besparen omdat de federale overheid in de jaren 00 een te weinig vooruitziend budgettair beleid heeft gevoerd en het primair saldo sterk heeft afgebouwd. Een nog strenger begrotingsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap houdt overigens het risico in dat Entiteit I in het licht van de eigen saneringsoperatie in de verleiding zou komen alles door te schuiven.

Ik wil hier ook even ingaan op de cijfers van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Ik heb overleg gepleegd met de bevoegde minister. De berekening maakt deel uit van een interne oefening. Het is de bedoeling een manier te vinden om het ESR-vorderingssaldo voor de Vlaamse lokale besturen op een correctere manier te berekenen. Die gegevens zijn allicht nog voor verbetering vatbaar. Ik ben er echter van overtuigd dat de cijfers van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur betrouwbaarder zijn dan de huidige cijfers van het INR. De heer Van Mechelen heeft hier trouwens zelf naar verwezen. De cijfers van het INR

zijn gebaseerd op extrapolaties van de cijfers uit de latere jaren 90 voor de OCMW's en uit de jaren 2001-2003 voor de gemeenten. Er is zelfs geen opsplitsing op basis van de drie regio's gebeurd. Ik heb het INR de cijfers van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur ter becommentariëring bezorgd.

Ik wil nog even ingaan op de manier waarop het agentschap die oefening heeft gemaakt. Het agentschap heeft zich gebaseerd op de rekeningen van alle gemeenten, inclusief de steden, voor de periode 1999-2009. Voor elk jaar is de methode gebruikt die de Nationale Bank ter beschikking heeft gesteld. De methode van de Nationale Bank is bijzonder. De huidige gemeentelijke boekhouding laat immers geen directe ESR-rapportering toe.

Voor de verdere berekening is dan ook van een aantal hypothesen uitgegaan. Aangezien het agentschap de begrotingsgegevens van de gemeenten nog niet digitaal verzamelt, zijn de prognoses voor 2010 en 2011 berekend op basis van de gemiddelde groeivoeten van de rekeningen tussen 1999 en 2009. Jaren met uitzonderlijke groeivoeten zijn eruit gefilterd. Voor 2009 hebben achttien gemeenten, meer bepaald Hasselt en zeventien kleine gemeenten, nog geen jaarrekeningen ingediend. Voor de ontbrekende rekeningen is een extrapolatie van de rekeningen voor 2008 uitgevoerd. Hetzelfde is gebeurd voor één kleine gemeente die nog geen rekeningen voor 2008 heeft ingediend. De extrapolatie is dan gebaseerd op de rekeningen voor 2007. Voor het ESR-saldo van de OCMW's, de politiezones en de gemeentebedrijven is het agentschap vertrokken vanuit het uitgangspunt dat het ESR-saldo van de instellingen overeenkomt met de inschrijving van de verliesdotatie voor die instellingen in de gemeentelijke rekeningen.

Het Vlaamse Gewest is zich ervan bewust dat de juiste perimeter van de sector van de lokale besturen nog niet volledig in kaart is gebracht. Hier wordt momenteel werk van gemaakt. We hebben met het INR afgesproken dat het Vlaamse Gewest een methodologische nota zal uitwerken en ter validatie aan het INR zal voorleggen. Het doel is de lokale overheden een beter houvast te bieden. De perimeterproblematiek geldt voornamelijk voor de gemeentebedrijven en de intercommunales.

Tot slot wil ik erop wijzen dat vanaf 1 januari 2014 in een ESR-rapportering op gemeentelijk vlak zal worden voorzien.

De voorzitter: Ik denk dat de tekst van dit uitgebreide antwoord het best aan de commissieleden kan worden bezorgd. Het bevat immers veel elementen die ons de komende weken van nut kunnen zijn.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik neem akte van het feit dat Entiteit I ditmaal een beter rapport krijgt dan Entiteit II. De minister verwijst in dit verband naar verschillen in de statistische behandeling van bepaalde verrichtingen. Ik heb het hier al eerder over gehad. Ook ditmaal zal ik mijn woorden wikken en wegen. Er zijn in andere landen ook problemen met de statistische behandeling ontstaan.

De minister heeft terecht naar de discussie over het Egalisatiefonds en over het bedrag van 500 miljoen euro verwezen. Die discussie is uitvoerig gevoerd. Het enige antwoord is dat we gelijk hebben gekregen. Of we nu gelukkiger zijn, is een andere vraag. Het leven gaat gewoon verder.

Wat Wallonië betreft, heb ik voorspeld dat het INR dit nooit zou goedkeuren. Ik vind het belangrijk dat in het verslag van de Hoge Raad van Financiën sprake is van de herkwalificering van kredietverleningen en deelnemingen.

Ondertussen schrijven we in de Vlaamse begroting heel wat ESR 9-verrichtingen in. Het gaat om bedragen van 400 miljoen euro. Mijns inziens, riskeren we ook een herkwalificering. Ik waarschuw hier uitdrukkelijk voor. We zouden dan in feit geld uitgeven dat we niet hebben. We kunnen het lenen. Aangezien het om een ESR 9-verrichting gaat, zou het geleende geld in

de begroting worden tegengeboekt en neutraal blijven. Op dat moment staan we natuurlijk met de billen bloot. Het gaat dan om bedragen van -200 tot -400 miljoen euro. Dat is wat in Wallonië is gebeurd. We lenen nu geld voor de ESR 9-verrichtingen die we voor het eerst in de Vlaamse begroting inschrijven.

Het gaat dus over alles boven de 'achtlijn'. Alles eronder wordt geconsolideerd, erboven wordt gecorrigeerd. Het INR hanteert een strengere aanpak. Europa komt met nieuwe regels. Er wordt een heel nieuw systeem opgelegd met de nieuwe 'guidelines' die zijn goedgekeurd op 12 maart met betrekking tot de sterkere coördinatie van het economische beleid en de begrotingsrichtlijn. Ik kan alleen maar andermaal waarschuwen dat we ons hier kwetsbaar opstellen, en op die manier opnieuw dreigen onze begrotingsdoelstellingen 2011 niet te halen.

U spreekt over de besparingsgolf van 2010. We kunnen dat debat tot in het oneindige voortzetten. Als de afschaffing van de jobkorting een besparing is, praten we over verschillende zaken. Ik wil maar zeggen, en ik herhaal mezelf, dat het begrotingssaldo 2010 zwaar negatief was. Dat blijkt nu ook uit heel het rapport. We praten over een tekort van 1,3 miljard euro. De koortsthermometer van de begroting is het saldo. Voorlopig zit het in 2011 nog negatief, het wordt nu geraamd op -127 miljoen euro.

Ik wil maar waarschuwen. U kondigt nieuwe normeringen en een nieuwe aanpak aan, maar het is heel eenvoudig: zorg dat het begrotingssaldo positief is, anders komt u uzelf toch weer tegen.

Minister, uw antwoord is belangrijk. Bovendien zegt u dat u met de extra ontvangsten de impliciete schuld hebt afgebouwd in 2010. Als de regering verbintenissen aangaat, moeten die nadien vanzelfsprekend worden betaald. De evolutie van de impliciete schuld in 2010 en 2011 is interessant. Kan dat aan het verslag worden toegevoegd?

U spreekt over een horizontaal investeringsprogramma. Het is titanenwerk om dat zelf uit die documenten te halen. Ik heb begrepen dat u de gegevens zelf hebt opgelijst, want u praat over een stijging met 370 miljoen euro ten opzichte van 2009. Kunt u ook dat aan het verslag laten toevoegen? Dan kunnen we nagaan waar de stijging van de investeringen zich bevindt.

De verlaging van de groeivoet van de uitgaven is bij ons gerealiseerd. De jobkorting was een uitgave aan de federale overheid. U hebt die afgeschaft. Ja, dan verlaagt de groeivoet van de uitgaven natuurlijk. Ik denk dat de HRF iets anders bedoelt in zijn verslag. Op dat punt zijn we naast elkaar aan het praten.

Ik dank u voor uw toelichting van de cijfers van de gemeenten. Ik had inderdaad het rapport van minister Bourgeois gelezen.

Als ik u goed begrijp, antwoordt u, en dat blijft de essentie, 'neen' op het traject dat de HRF voorstelt. Entiteit I, die de kosten voor de vergrijzing moet dragen, mag naar -1 procent gaan in 2015. De gewesten en gemeenschappen moeten door de Financieringswet een bonus opbouwen van 1,2 procent. Een bonus opbouwen wil niet zeggen een cadeau geven aan de federale overheid. Laat dat duidelijk zijn, daar hebben we het al over gehad. Een bonus opbouwen zou kunnen inhouden: middelen reserveren in het Zorgfonds. Dat is geen luxe mijns inziens. Het Zorgfonds zal de komende vijftien jaar enorme uitgaven hebben. Een bonus zou kunnen zijn: het Toekomstfonds spijzen met niet-gebruikte conjunctuurprovisies. U zegt nogal nadrukkelijk neen, u gaat dat niet doen. De aanbevelingen van de HRF zijn aan u niet besteed.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: We kunnen natuurlijk heel de discussie hernemen. Uw laatste punt is de 1,2 procent tegen 2015. Voor zover ik weet, loopt het huidige regeerakkoord tot 2014. Dat is heel duidelijk: de Vlaamse Regering streeft een nultekort na tot 2014. We houden ons aan het regeerakkoord tot die regering iets anders beslist. Dat is vandaag zeker

niet aan de orde. Iedereen beseft dat er heel wat behoeften zijn. Wij hebben voor onze deur geveegd. Als iedereen dezelfde inspanning doet, bereiken we het nultekort veel vroeger.

Ik heb vooral willen benadrukken dat we de cijfers van de HRF kunnen en moeten nuanceren. De indruk dat wij het slechter hebben gedaan als entiteit, moet worden genuanceerd. De gegevens voor Entiteit II zijn trouwens niet opgesplitst in Vlaanderen en Wallonië. Alleen al het moment van de uitbetaling van de federale dotatie aan de regio heeft een effect van 0,4 procent. Of dat boekhoudkundig kan, kan ik niet zeggen. Het heeft wel een effect gehad op de bespreking. Ik wil nog eens benadrukken dat ook het Egalisatiefonds in het akkoord is ingeschreven, en dat is mee ondertekend door de federale overheid. Ook zij wisten van het Egalisatiefonds. Het is een manier van werken geweest die heeft gemaakt dat wij onze begroting in de juiste dynamiek kregen. Met de inkomsten van 2009 die te hoog waren, hebben we rekening gehouden. Vandaar. Heel deze discussie is al uitvoerig aan bod gekomen.

Uw waarschuwing voor herclassificering van ESR 8-activiteiten zullen we verder bekijken.

We zullen zien hoe dat evolueert. Het is geen praktijk die nu plots is uitgevonden. Hij was al gangbaar. Wij bekijken hoe we dat kunnen voortzetten. Iedereen ziet in dat grote investeringen nodig zijn.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Vergis ik me nu of klopt het dat de Vlaamse Regering niet inziet dat er op 12 maart iets veranderd is in Europa? Ligt Vlaanderen voor deze Vlaamse Regering niet meer in Europa? Ik vrees, minister, dat u met een pijnlijke realiteit gaat ontwaken. Of we het nu willen of niet, we zullen in april nationale hervormingsprogramma's en stabiliteits- en convergentieprogramma's moeten neerleggen. Ik kan u verzekeren dat die rekeningen voor Europa moeten kloppen. We moeten dat doen vanaf dit jaar. We gaan dat moeten implementeren vanaf 2012-2013. We moeten daar een meerjarenvisie aan koppelen, met structurele maatregelen. Er zijn niet weinig Europese regels die in Vlaanderen moeten worden toegepast door het gewest en de gemeenschappen. We zullen moeten beantwoorden aan de doelstellingen. De Vlaamse Regering doet maar wat voort. De Europese beslissing van 12 maart zal een enorme impact hebben op de Vlaamse begroting. En u gaat doen wat u gedaan hebt en wat u afgesproken hebt. De rest is niet aan u besteed. Ik denk dat u zich vergist.

Minister Philippe Muyters: We kunnen dit gesprek nog heel lang voortzetten. Ik volg u voor 100 procent wat de Europese regels betreft. Ik hoop dat alle overheden ten volle beseffen dat een begroting aan Europa gelijk staat aan het beleid en de beleidskeuzes voor de komende jaren. Dat is fundamenteel. Daar ben ik het met u eens, mijnheer Van Mechelen. *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

Wij hebben wel een regeerakkoord, mijnheer Van Mechelen! We hebben onze keuzes gemaakt! *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

Nee, wij hoeven ons niet aan te passen! Wij hebben al gekozen voor het nultekort. Dat is wat in 2015 wordt gevraagd door Europa. We bereiken dat al in 2011! Neen, wij moeten onze begrotingsdoelstellingen niet aanpassen.

Dat is de keuze die we hebben gemaakt. We hebben die snel gedaan om dan later toch nog wat nieuw beleid te kunnen voeren. Dat is de keuze van de Vlaamse overheid. Als deze keuze op dezelfde manier wordt gemaakt in de andere entiteiten en in de andere regio's, dan is er zeer snel een begroting in evenwicht.

De heer Dirk Van Mechelen: U volgt dus de aanbevelingen van de HRF niet. Dat is de conclusie.

De voorzitter: Dat debat zal zeker nog worden voortgezet. We wachten immers nog op zaken tussen nu en een paar weken. *(Opmerkingen)*

Wouter Beke is heel goed bezig.

We verwachten dat er een nieuwe verhouding komt tussen de verschillende entiteiten en dat de financieringsstromen herbekeken zullen moeten worden. Het gaat om de overdracht van nieuwe bevoegdheden, met al dan niet de bijhorende middelen. De minister-president heeft het over het gemeenschappelijk schuldagentschap. Er is ook het Europese Semester. De opties worden voor een deel al in april genomen. Vroeger werden die in september bekeken. Dat zal allemaal zorgen voor een andere manier van werken. Vorige week hebben we het Rekendecreet besproken in verband met de imputatie van infrastructuurwerken enzovoort. Er zullen dus heel wat nieuwe elementen op ons afkomen. We gaan in deze commissie over heel andere cijfers spreken dan die van het rapport van de hoge raad.

Misschien moeten we de hoge raad na Pasen eens uitnodigen om het jaarverslag toe te lichten. De vertegenwoordigers zijn niet willen komen om te praten over de fiscaliteit, omdat ze daarover nooit vergaderd hadden. Ik geloof dat de heer Paul Van Rompuy hier enkele jaren geleden is geweest om in de commissie Financiën een aantal zaken toe te lichten. We zullen de hoge raad vragen om na Pasen naar hier te komen om al die verschillende elementen te bespreken. Het gaat om fundamentele opties. Wie zal bijvoorbeeld de vergrijzingskosten verrekenen? Er zijn heel wat opties die in het kader van het Belgisch Stabiliteitsprogramma genomen moeten worden. Ze zullen ook in het Vlaams Parlement aanleiding geven tot een aantal discussies.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, ik onderschrijf volledig uw voorstel om de hoge raad uit te nodigen. Eminente vertegenwoordigers zoals de heer De Batselier kunnen dat rapport ongetwijfeld uitvoerig toelichten. Er is echter een probleem. Bij mijn weten valt Pasen uitzonderlijk laat. Volgende week vergadert het parlement nog. De begrotingsrapportering aan Europa gebeurt echter voor eind april. Houden we die vergadering dan onmiddellijk na het paasreces of bekijken we de bespreking in de loop van de volgende week om te zien wat de timing is van de Vlaamse Regering? U zegt terecht dat er iets is veranderd en dat we ons moeten aanpassen.

De voorzitter: Daar wil ik me niet over uitspreken. Ik had het over de hoorzitting met de hoge raad. Een andere zaak is hoe de regering de rapportering bezorgt aan de federale instanties in het kader van het Europees Stabiliteitspact. Op een bepaald moment zullen we de regering wel ter verantwoording kunnen roepen. Het is echter niet aan ons om dat schema te bepalen.

De heer Ludo Sannen: Maar in welke mate is er op dit moment overleg tussen de Vlaamse Regering en de federale overheid? De federale overheid is bezig met de voorbereidingen. Misschien vertrekt men daar van het rapport van de hoge raad. Daarin staan uitgangspunten die we niet volledig ondersteunen. Op welke manier wordt er geïntervenieerd, zodat ten minste een voorstel bij Europa wordt ingediend waar we ons allemaal in kunnen terugvinden?

Minister Philippe Muylers: Het vorige stabiliteitspact is nooit ondertekend door de regio's. De federale overheid weet heel goed aan welke normen de verschillende regio's zich willen en zullen houden. Er zijn al een aantal werkgroepen samengekomen. U zou aan de minister-president moeten vragen of er nog gediscussieerd wordt tussen de verschillende regeringen. Buiten het werk van een aantal voorbereidende werkgroepen ben ik niet op de hoogte van het feit of er verdere gesprekken over gevoerd worden. De federale overheid weet echter dat de Vlaamse Regering een evenwicht wil bereiken in 2011 en het behouden tot 2014. *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen)*

U moet dat ofwel aan de federale overheid, ofwel aan de minister-president vragen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het akkoord tussen VLABEL en de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders over de inning van achterstallige belastingen - 1685 (2010-2011)

De heer Eric Van Rompuy: Ik stel deze vraag omdat wij daarover in de vorige legislatuur jarenlang heel wat discussies hebben gehad. In deze commissie werden vele vragen gesteld aan de toenmalige minister voor Financiën. Er is nu een akkoord tot stand gekomen tussen de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) en de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België (NKGB) over de inning van achterstallige belastingen. De gerechtsdeurwaarders moeten alle dossiers afhandelen binnen de zes maanden en alle geïnde bedragen binnen de week doorstorten.

Het is belangrijk voor de commissie dat wij dat nu officieel van de minister vernemen. Hoe zit dat akkoord in elkaar? Volgens welke criteria worden de dossiers toebedeeld aan de gerechtsdeurwaarders? Speelt de standplaats hierbij een rol? Dat leidde de vorige keer tot een zware discussie. Welke informatie moeten de gerechtsdeurwaarders doorgeven over de stand van zaken van de individuele afbetalingsdossiers? Hoe verloopt het systeem van voorafgaande aanmaning? Over welke belastingen heeft men het? Gaat het naast de onroerende voorheffing en leegstandsheffing ook over de zorgverzekering en de verkeersbelasting? Gaat het om nog andere belastingen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben blij dat u dit vraagt. Met deze samenwerkingsovereenkomst, die op 28 juni 2010 werd afgesloten met de NKGB, hebben we een jarenlange discussie, tot en met processen, op een zeer goede manier afgesloten. We zien ondertussen al de eerste werking.

Het akkoord geldt voor de onroerende voorheffing, de leegstandsheffing, de verkeersbelasting, de planbatenheffing en de invordering van fiscale schuldvorderingen die beheerd worden door de centrale invorderingscel – daar valt onder meer de zorgverzekering onder. Het gaat dus over alle fiscale en niet-fiscale invorderingen. Ook alle nieuwe fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen die in de loop van de uitvoering van de overeenkomst onder het beheer van VLABEL zouden komen, zullen daar automatisch onder vallen zodra ze bestaan.

VLABEL heeft vier principes naar voren geschoven als uitgangspunt voor het nieuwe akkoord. Ten eerste, de inning moet efficiënt en effectief verlopen. Ten tweede, er moet uniformiteit zijn en dus ook een gelijke behandeling van de debiteur. Ten derde, er moet een evenwichtige taakverdeling zijn tussen de gerechtsdeurwaarders. Ten vierde, er moet een strenge kwaliteitscontrole zijn op de uitvoering.

Met het oog op de efficiënte en effectieve inning van de achterstallige schulden was een van de grote uitgangspunten van het akkoord tussen VLABEL en de NKGB dat de invordering via één centrale instantie zou verlopen. Men heeft binnen de NKGB een specifieke rechtspersoon opgericht, namelijk Diensten aan de Maatschappij (DIAM), die fungeert als aanspreekpunt voor VLABEL. Deze rechtspersoon mag zelf geen ambtsdaden stellen, maar geeft de opdrachten door aan de participerende gerechtsdeurwaarders. Dit betekent concreet dat alle opdrachten van VLABEL worden overgemaakt aan DIAM, en dat DIAM zorgt voor de verdeling. VLABEL maakt dus geen enkele keuze met betrekking tot de verdeling van de dossiers. Alles gebeurt vanuit een door de NKGB opgerichte specifieke rechtspersoon, DIAM, die verdeelt volgens vooraf afgesproken en opgelegde objectieve en territoriale normen.

De principes die aan de grondslag liggen van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, streven verder naar een strikte gelijkheid tussen de gerechtsdeurwaarders. Alle gerechtsdeurwaarders in het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hebben een

gelijke kans tot toetreding als participierend gerechtsdeurwaarder gekregen. Er is a priori zeker geen enkele uitsluiting geweest. Wie deelneemt, moet wel vooraf een gedragscode onderschrijven. In die gedragscode staan de gedragsregels betreffende de verwerking van de dossiers die de gerechtsdeurwaarders van DIAM zullen ontvangen.

Bij de verdeling van de dossiers wordt per gerechtelijk arrondissement maximaal rekening gehouden met de territoriale betrokkenheid van de gerechtsdeurwaarders. Dit geldt ten aanzien van de woonplaats van de debiteur. De achterliggende idee is dat de gerechtsdeurwaarder die het kortst bij de debiteur staat, het best op de hoogte is van de situatie van de debiteur en zo het best kan inschatten welke invorderingssancties mogelijk en verantwoord zijn. Van de gerechtsdeurwaarder wordt verwacht dat hij bij de invordering ter plaatse een weloverwogen proceseconomische afweging maakt. Hij zal hierop ook worden geëvalueerd. De afspraak is immers dat nutteloze en overbodige kosten niet worden uitbetaald.

Bij de verdeling van de dossiers wordt er eveneens over gewaakt dat de verschillende invorderingen ten laste van eenzelfde debiteur automatisch bij dezelfde gerechtsdeurwaarder terechtkomen. De filosofie is immers dat belastingen op een maatschappelijk verantwoorde manier moeten worden geïnd.

Als basisregel voor de informatie-uitwisseling geldt dat de normale looptijd van een dossier de termijn van zes maanden na de verzending van het dwangsbriefje niet mag overschrijden. Dit geldt ook indien de gerechtsdeurwaarder de debiteur betalingsfaciliteiten toestaat. De richtlijn inzake de afhandeling binnen een termijn van zes maanden na de verzending van het dwangsbriefje aan het kantoor van de gerechtsdeurwaarder moet altijd worden gerespecteerd. Indien specifieke omstandigheden ertoe leiden dat deze termijn toch wordt overschreden, moeten afspraken worden gemaakt en moet de afbetaling worden afgerond voor de belastingplicht met betrekking tot de volgende periodieke schuld wordt bereikt.

Elk door een gerechtsdeurwaarder toegestaan afbetalingsplan moet aan VLABEL worden gemeld en daar worden geboekt. Bij de afhandeling wordt het bedrag van de toegestane afbetalingen aan de centrale identificatie- en authenticatieserver (CIA-server) gemeld.

Al deze informatie wordt goed opgeslagen. Voor elke deelbetaling die VLABEL ontvangt, wordt in de gestructureerde mailing een bepaalde code gebruikt die betrekking heeft op een dossier in uitvoering met een afbetalingsplan. Op die manier kan VLABEL opvolgen of de afbetalingen effectief gebeuren. Dit maakt het natuurlijk mogelijk de dossiers beter op te volgen.

Bij de informatie-uitwisseling wordt maximaal naar een elektronische uitwisseling gestreefd. Hierdoor verloopt de afhandeling van de dossiers efficiënt. Hierbij wordt natuurlijk een beveiligde elektronische verbinding gebruikt.

Het Vlaams Fiscaal Platform gebruikt deze elektronische informatie onder meer om een aantal automatische controles uit te voeren. Ik geef twee voorbeelden.

Indien de code bij een betaling naar een afbetalingsplan verwijst, moet de gerechtsdeurwaarder natuurlijk eerst een afbetalingsplan hebben gemeld. Indien bij VLABEL geen afbetalingsplan bekend is, zal VLABEL zich onmiddellijk weer tot de gerechtsdeurwaarder richten en het afbetalingsplan opvragen. Indien de periode tussen verschillende betalingen te lang is, kan dit onmiddellijk worden gesignaleerd. Dit stelt de gerechtsdeurwaarder in staat opnieuw op te treden.

Wat het verloop van de voorafgaande aanmaning betreft, bepaalt de gedragscode dat de gerechtsdeurwaarder de aanmaning naar de debiteur moet sturen binnen de twee werkdagen na de ontvangst van het dwangsbriefje. Deze verplichting geldt eveneens ten aanzien van debiteurs die voordien al een hangend dossier bij de gerechtsdeurwaarder hebben.

De gerechtsdeurwaarder staat zelf in voor het opmaken en het afdrukken van de aanmaning. Hij gebruikt hiervoor een standaarddocument dat door DIAM is aangeleverd. De gerechts-

deurwaarder moet voor de vorderingen die in het Vlaams Fiscaal Platform passen, geen controle van de adresgegevens uitvoeren. VLABEL beschikt immers voor elke gerechtsdeurwaarder over informatie die dagelijks wordt geüpdatet en waarin de gegevens van het Rijksregister en van Graydon worden opgeslagen.

Indien de post de aanmaning toch zou terugsturen, moet de gerechtsdeurwaarder deze retour uiteraard doorsturen. Hij moet de reden van de terugzending langs elektronische weg aan VLABEL doorgeven. Dit kan, in functie van toekomstige correspondentie met de betrokken debiteur, voor VLABEL nuttig zijn.

Zodra de gerechtsdeurwaarder de aanmaning heeft verstuurd, zal de datum van de verzending van de aanmaning en de overeenstemmende kostprijs per dossier aan de CIA-server worden doorgegeven. Op die manier vindt op basis van een gestructureerd bestand een terugkoppeling naar VLABEL plaats.

Ik denk dat ik op een vrij gedetailleerde manier duidelijk heb gemaakt dat we degelijke afspraken hebben gemaakt met de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders. Sinds de invoering van dit akkoord hebben we geen enkele klacht van gerechtsdeurwaarders meer ontvangen. Volgens mij hebben we een efficiënte en effectieve werkwijze gevonden.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, zou u nog even kunnen zeggen waar DIAM precies voor staat?

Minister Philippe Muyters: Dat staat voor Diensten aan de Maatschappij. *(Opmerkingen. Gelach)*

De heer Eric Van Rompuy: Dat klinkt inderdaad als een mooie definitie van CD&V. Wij zijn een dienstbare partij. *(Opmerkingen. Gelach)*

Ik dank de minister voor het antwoord. Ik denk dat we nu gerustgesteld zijn. Er is al veel gediscussieerd over de manier waarop de achterstallen worden geïnd. We zijn in de loop van de vorige legislatuur door verschillende groepen benaderd. Nu is het goed geregeld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■